

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 337
Din 07.06.2017

Dosar nr: 752/2016

Petiția nr: 6.901/16.11.2016

Petent: ...

Reclamat: ...

Obiect: afirmații discriminatorii pe facebook la adresa categoriei profesionale a polițiștilor.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1.1.

I. 2. Numele și domiciliul reclamatei:

1.2.1.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul reclamă faptul că i-a fost lezată demnitatea prin campania de denigrare și defăimare îndreptată împotriva sa prin diferite postări cu referire la activitatea sa profesională, postări lipsite de suport probator, fiind folosite următoarele apelative: "milițian", "nesimțit", "milițian - șef cu apucături evidente de golănaș de cartier", "interlop", "individul care trebuia să-și dea demisia", "milițianul de la care a pornit toată campania", "tovarășu` ...".

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 12.12.2017 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.), petentul prin adresa nr.

6.901/29.11.2016 (fila 29 la dosar), reclamata prin adresa nr. 7.194/29.11.2016 (fila 30 la dosar).

3.3. La audierea din data de 12.12.2016, s-au prezentat ambele părți, petentul ajungând mai târziu; procedura legal îndeplinită.

3.4. Petentului i-a fost înmănat și punctul de vedere formulat de reclamată și depus în cadrul ședinței de audieri.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. **6.901/16.11.2016** (filele 1 – 7 la dosar), petentul reclamă lezarea demnității personale, a dreptului la onoare, reputație și viață privată, prin campania de denigrare și defăimare îndreptată împotriva sa prin diferite postări pe rețeaua de socializare Facebook cu referire la activitatea sa profesională, postări lipsite de suport probator, fără a furniza o informație clară, concretă și obiectivă, bazate pe zvonuri transmise de o colegă a reclamatei în cuprinsul cărora fiind folosite următoarele apelative: *"milițian", "nesimțit", "milițian - șef cu apucături evidente de golănaș de cartier", "interlop", "individul care trebuia să-și dea demisia", "milițianul de la care a pornit toată campania", "tovarășu` ..."*.

4.1.2. Petentul solicită pe lângă constatarea săvârșirii unei fapte de discriminare la adresa sa, aplicarea amenzii contravenționale corespunzătoare, obligarea părții reclamate să publice în mass-media și pe contul personal de pe rețeaua de socializare a unui rezumat al hotărârii luate.

4.1.3. Astfel, petentul supune atenției C.N.C.D. postările reclamatului pe rețeaua de socializare Facebook, atașate petiției (filele 2 – 3 la dosar):

- 03.11.2016 – postarea reclamatei în care a preluat o conversație personală cu colega reclamatei, discuție parțială, scoasă din context, în care reclamatul relatează o discuție între reclamat și un subaltern. Reclamata concluzionează în postarea proprie, cu emiterea unei opinii: *"Interlopul, pardon șeful de IPJ care i-a spus măgăria de mai sus cu «frecatul» unui agent de la rutieră se numește I.T.I."*

Conținutul postării este următorul:

"Tot ... este individul care ar fi trebuit să își dea demisia după ce toți milițienii din ... au reușit să se ridice cel mult la nivelul unor animale turbate și au ucis un urs în mijlocul orașului. N-a făcut asta. S-a ascuns ca un laș în spatele unor milițieni mai slugi decât el. Acelașie milițianul de la care, de fapt, a pornit toată campania noastră despre cele 600,000 de dosare cu autor necunoscut. V-am mai povestit asta. Colega noastrăa făcut, în iulie, o solicitare către IPJ ..., în care a cerut informații publice referitoare la dosarele cu AN. După ce au ținut-o o luna, funcționar asii de la Politia ... i-au răspuns ca sunt peste 10.000 de dosare cu AN în județ, iar la o parte din întrebări i-au explicat ca, pentru a-i răspunde, ar trebui ca ei să facă ore suplimentare. Asa ca n-au făcut și nici nu i-au dat, până acum, jurnalistei noastre informațiile publice solicitate. După faza asta, constatând ca într-un județ ca ...I sunt atât de multe dosare penale în care Politia habar nu are cine sunt infractorii, am decis să facem această campanie la nivel național, campanie pe care o ținem deja, zi de zi, de aproape două luni și care

scoate la iveala un Sistem imbacsit de incompetenta, un Sistem bolnav, sărac, sugrumat de un grup organizat de milițieni. Tot ...este cel care, ca un adevărat sef de IPJ, ne-a spus ca n-are niciun chef sa ne acorde interviu pentru aceasta campanie, precizandu-ne in scris ca „răspunsul e negativ”. Si tot acest individ ... este cel care, incepand de ieri, 2 noiembrie, a rămas far a funcția de sef al IPJ ..., „ cu aprobarea ministrului Afacerilor Interne, prin dispoziția inspectorului general al Poliției Române”, si a fost „împuternicit să exercite, cu caracter temporar, funcția de director adjunct al Direcției de Investigații Criminale din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române”. Partea buna aici e ca ... nu mai are pe mana un inspectorat de Politie pe care il capturase împreuna cu o găsculița de dubioși la fel ca el. Tot partea buna e ca stiu clar caera, in ultima perioada, turbat ca urmează sa i se pregătească ceva si sa nu mai fie șeful tuturor milițienilor din IPJ Partea proasta este ca asistam la o lecție mizerabila despre cum Sistemul umilește inca o data o tara întreaga. Despre cum isi apară toate scursurile, le adăpostește bine, le protejează, le tine in brațe, le face cadou funcții foarte inalte plătite tot de noi. Asistam la o mare bătaie de joc din partea unui Sistem care refuza sa se schimbe, care refuza sa isi respecte cetățenii, care refuza sa se descotorosească de niște indivizi obscure. Va zic, nu s-a schimbat nimic in țărișoara asta. Sa nu ne amăgim. Sa nu ne lăsam vrăjiți de nimeni si nimic, sa cascăm bine ochii la tot ce e in jur. Sistemul e corupt, mafiotizat de la un capăt la altul. E atat de rigid, incat nu trebuie doar reformat. Trebuie, pur si simplu, prăbușit, dizolvat, ingropat si construit, de la zero, unul nou.

O sa va mai povestesc, zilele viitoare, si despre ce e in mințile spălate ale unor sefi de Politie din tara. Ce cred ei despre campania noastră, ce scenarii psihopate vehiculează. Apropo de cei ca ..., o sa va mai povestesc si despre cum incearca unii dintre acești indivizi sa blocheze campania noastră. Mai, baieti, v-am mai zis ca aflu tot ce aberati. Habar nu am de ce nu va potoliți cu prostiile si nu va faceți treaba pentru care va plătim lefurile. Părerea mea e ca ar fi mai bine pentru toata lumea sa stați in băncuța voastră si sa ne lasati sa ne facem in liniște meseria. Ar fi mai bine pentru voi, in primul rand. Lasati telefoanele deoparte, si voi si prietenii voștri, pentru ca, asa cum am mai spus, aceasta campanie se va opri doar atunci cand noi, jurnaliștii care lucram la ea, vom considera ca nu mai e nimic de scris. Atat."

4.1.4. Petentul apreciază că prin transmiterea în mod eronat a unei stări de fapt, a unei opinii personale a reclamatei, numele său este atras într-o campanie publică defăimătoare, postările fiind publicate în mod regulat: primele două la un interval de o săptămână, iar ultima la un interval de o zi față de a doua postare.

4.1.5. Astfel, petentul consideră că modalitatea de exprimare din conținutul postărilor, conotația cuvintelor și sensul frazelor conduc la grave prejudicii care au drept scop denigrarea, defăimarea, atingerea demnității și crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare și ofensatoare, cu consecința distrugerii reputației sale profesionale.

4.1.6. Acțiunile reclamatei exced deontologiei profesionale, în opinia petentului, încălcând prevederile Codului Deontologic și de Conduită al jurnalistului "Adevărul", precum și cele ale Constituției României, inducând suspiciunea că reclamata primește informații din mediul apropiat unui grup de interese din sfera profesională în care își desfășoară

activitatea, aceasta cunoscând informații cu caracter confidențial din cadrul I.P.J. ... pe care le interpretează într-o manier proprie, aducând acuzații nefondate.

4.1.7. Petentul atașează la petiție material probatoriu (filele 8 – 28 la dosar).

4.2. Susținerile reclamatei

4.2.1. În cadrul ședinței de audieri din data de 12.12.2016, reclamata depune punct de vedere (filele 31 – 48 la dosar) raportat la cele reclamate de petent prin petiție, precizând că petentul a selectat 3 dintre postările sale pe rețeaua de socializare, generalizând că toate postările sale vizează o campanie de denigrare și defăimare prin toate mijloacele de comunicare și publicitate aflate la dispoziție, în condițiile în care își exprimă poziția aproape în fiecare zi, părerile față de diverse situații, oameni, lucruri care o preocupă, îngrijorează, revoltă sau bucură.

4.2.2. Față de susținerile petentului, reclamata consideră că i se încalcă dreptul al liberă exprimare, la păreri personale, implicându-se în mod greșit și tendențios în meseria pe care o practică în mod corect timp de 9 ani la ziarul "Adevărul" (unde a deținut funcții de la șef secție la redactor - șef adjunct și redactor - șef), precum și la alte publicații precum "Evenimentul Zilei", având dreptul să aibă opinii personale față de diverse persoane sau fapte, inclusiv pe pagina personală de Facebook.

4.2.3. Reclamata apreciază drept umilitoare și degradante referirile negative pe care le face petentul la felul în care își practică meseria, în condițiile în care în toți anii de presă în care a activat nu a publicat niciun articol jurnalistic referitor la acesta. De asemenea, reclamata precizează că editorialele sunt strict opiniile personale ale celui care le scrie, nu texte jurnalistice, motiv pentru care consideră atitudinea petentului și mai nedreaptă și lipsită de argumente despre felul în care își exercită meseria de ziarist, cu atât mai mult opiniile exprimate pe pagina personală de Facebook care este un spațiu public, în care fiecare cetățean poate scrie liber ceea ce gândește și își poate împărtăși trăirile, experiențele.

4.2.4. Prin cele semnalate prin petiție, reclamata consideră că se induce ideea că își practică meseria în mod incorect, că nu are dreptul, fiind jurnalist, să aibă și păreri personale pe care să le posteze pe contul personal de Facebook, ajungându-se chiar la o intimidare a sa, o încercare de cenzură specifică unui regim totalitar.

4.2.5. În contextul acuzațiilor aduse de petent la adresa sa, precum că postările sale se bazează pe zvonuri și bârfe preluate de la o altă colegă, reclamata precizează că pe facebook, în viața privată, în discuții cu prieteni, cunoscuți sau necunoscuți, pe orice rețea socială, are dreptul la păreri personale formulate în baza informațiilor și a judecății pe care le are, fără să aducă suport probatoriu.

4.2.6. Deși petentul, prin prisma meseriei sale este obișnuit cu anchetele pe care le fac oamenii legii, acolo unde totul trebuie să se bazeze pe „suport probatoriu”, petenta precizează că, atâta vreme cât nu este vizată spre exemplu de o anchetă penală, în opinia sa, poate să-și exprime public părerile personale chiar și fără acel „suport probatoriu”, un lucru câștigat prin democrația pentru care acest popor a luptat.

4.2.7. Petenta punctează că păreri personale pe care le poate exprima oricine, inclusiv pe rețeaua Facebook, se formulează în baza propriilor filtre, a propriilor experiențe,

a informațiilor pe care le are fiecare la dispoziție, a afinităților pe care le are, a felului în care judecă lucrurile, astfel că nu pot fi considerate de către unele persoane, și cu atât mai puțin de autoritățile țării, ca fiind discriminatorii, întrucât aceasta consideră că acestea sunt drepturi la opine care pot fi exprimate în diverse feluri, așa cum persoanele simt sau gândesc.

4.2.8. Prin prisma propriei păreri, reclamata consideră că orice persoană are dreptul să formuleze o concluzie, care poate fi acceptată, respectată de cei din jur sau nu, dar nu poate fi cenzurată prin lege sau considerată ceva „grav”, inclusiv în ceea ce privește ideile personale legate de un angajat al statului sau de o instituție publică, într-un spațiu cum este Facebook și prin prisma căroră poate avea dreptul și să laude aceste persoane, dar și să emită critici, fără a fi acuzați, în mod fals, de discriminare.

4.2.9. Raportat la acuzațiile petentului referitoare la faptul că și-a bazat postările pe un articol scris de o colegă a sa, reclamata precizează că opiniile exprimate pe contul personal de facebook, bazate inclusiv pe discuții cu prieteni, colegi, sunt în calitate de cetățean, nu de angajat al unei anumite companii. În situația în care ar fi avut vreo nemulțumire, petentul avea la dispoziție calea firească de a transmite jurnalistului care a scris un articol despre el sau redacției un punct de vedere ca replică. Reclamata adaugă că articolul publicat de colega sa a avut la bază o documentare pentru care doar ea poate răspunde, dacă o instituție îi va cere acest lucru și a avut, la fel ca și altele, ecou în spațiu public.

4.2.10. În ceea ce privește acuzațiile petentului precum că ar conduce o campanie a sa, personală, pe care o duce pe contul personal de Facebook, reclamata punctează că este o minciună care are drept scop jignirea sa, terfelirea imaginii sale publice, încălcarea drepturilor sale cetățenești, precum și intimidarea sa de a-și face mai departe meseria de jurnalist.

4.2.11. Reclamata mai adaugă că postările pe pagina personală de Facebook nu sunt făcute cu scopul de a obține o anumită audiență, nu îi aduce niciun fel de câștig material sau de altă natură, ci doar constituie o manifestare a dreptului său de a-și exprima, pe Facebook, și îndoiele referitoare la felul în care funcționează instituțiile statului român, fără să pretindă să îi fie aprobat sau nu de petent sau de orice altă persoană și fără să fie considerat că discriminează pe cineva.

4.2.12. Reclamata se apără și raportat la acuzația că ar face lucruri ilegale și împotriva țării mele și a instituțiilor statului român prin afirmația petentului că ar fi apropiată a unui grup de interese și dorește să precizeze în acest sens că nu a fost vizată niciodată de vreo anchetă a oamenilor legii, precum că ar obține în mod nefiresc informații secrete. Astfel, acuzația petentului este nu doar speculativă. Reclamata dorește să clarifice faptul că, nu doar ca jurnalist, dar mai ales orice al cetățean al României, are dreptul să se informeze din toate sursele pe care le are, să aleagă informațiile din jur, are dreptul să gândească, să se exprime, să judece lucrurile așa cum îi dictează conștiința și fără ca petentul să o monitorizeze, folosindu-și sursele pe care le are la îndemână prin meseria pe care o practică în Poliția Română sau oricare alte surse, sau să fie de acord cu felul în care interpretează un anumit lucru.

4.2.13. Prin urmare, reclamata apreciază acuzațiile care îi sunt aduse de către petent atât ca pe încercări de intimidare personală, ca pe o încercare de discreditare a sa ca jurnalist, ca cetățean, cât și ca pe un demers de cenzurare a opiniilor personale, fără a avea vreo bază reală, în demersul său către C.N.C.D.

4.2.14. În susținerea propriei apărări, reclamata atașează o serie de postări de pe contul personal de Facebook, prin care și-a exprimat poziția critică sau pozitivă față de orice ar aduce atingere țării, față de oameni politici sau orice altă situație pe care o întâmpină (filele 49 – 66 la dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra limitei libertății de exprimare și încălcarea dreptului la demnitate a petentului, urmând a analiza declarațiile reclamate pe rețeaua de socializare Facebook:

- 03.11.2016 – *”Interlopul, pardon șeful de IPJ care i-a spus măgăria de mai sus cu «frecatul» unui agent de la rutieră se numește I.T.I. (...) Tot I. este individul care ar fi trebuit să își dea demisia după ce toți milițienii din ... au reușit să se ridice cel mult la nivelul unor animale turbate și au ucis un urs în mijlocul orașului.(...)”*

5.2. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.), Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

5.2.1. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de C.N.C.D. este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

5.2.2. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unui act / a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

5.2.3. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza modul în care declarațiile reclamatului ar fi putut aduce atingere drepturilor petenților prin lezarea demnității, astfel cum prevede art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.2.4. Astfel, în soluționarea prezentei sesizări, Colegiul apreciază că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;

- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

5.2.5. Pe fond, Colegiul este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate personală, interzicerea discriminării raportată la aprecierile reclamatei, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, s-ar impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

5.2.6. Având în vedere necesitatea analizei limitei dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate, Colegiul director s-a raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare C.E.D.O.).

5.2.7. **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: *„Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”*

5.2.8. Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa, libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: *„comportă îndatoriri și responsabilități”*. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: *„Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”*

5.2.9. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie să îndeplinească următoarele condiții, elemente care sunt analizate în ordinea care urmează:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin:
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor

altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);

- necesitatea restrângerii într-o societate democratic.

5.2.10. Prin urmare, eventuala limitare a dreptului la exprimare trebuie să fie expres prevăzută de lege (prevedere legală care, la rândul ei, trebuie să fie previzibilă și accesibilă), să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și proporțională cu scopul urmărit¹.

5.2.11. Pentru o analiză completă, urmează a fi analizate punctual cerințele impuse de C.E.D.O., după cum urmează.

5.2.11.1. **Prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată. De asemenea, Constituția României în art. 1 alin. (3) consacră garantarea demnității omului ca valoare supremă a legii fundamentale și a democrației.

5.2.11.2. Cu toate acestea, Colegiul apreciază că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. nr. 137/2000 potrivit căruia „*prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație*”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

5.2.11.3. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de categoria căreia îi aparțin.

5.2.11.4. Protecția demnității unei persoane constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcarea a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele prevăzute de art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată:

- ✓ un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic și religios;
- ✓ ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unei persoane (sau grup de persoane) legat de apartenența acestora la o anumită categorie social ori de convingerile sale.

5.2.11.5. În cazul de față, Colegiul director apreciază că prin mesajul transmis, discursul reclamatei a avut un caracter care a vizat atingerea demnității unei categorii profesionale, a polițiștilor, prin folosirea sintagmelor „*milițieni*”, pe care reclamata îi caracterizează ca „*animale turbate*” care „*au ucis un urs în ...*”.

¹ Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801

5.2.11.6. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

5.2.11.7. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare **este necesară într-o societate democratică**.

5.2.11.8. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („*pressing social need*”).

5.2.11.9. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere.**²

5.2.11.10. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marja de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi *Handyside v. United Kingdom* par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare:

5.2.11.11. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, C.E.D.O. a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu, pe care le redăm în cele ce urmează:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale;
- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător;
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități;
- d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO;

² Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.

- e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței;
- f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată;
- g) art. 17 al **Convenției** previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice;
- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este combatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora;
- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al **Convenției**;
- j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea;
- k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare;
- l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor;
- m) **Convenția** nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare;
- n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanții unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra

- preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO;
- o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare;
 - p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare;
 - q) presa nu are doar dreptul, ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații;
 - r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice;
 - s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență;
 - t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special.

5.2.11.12. În scopul de a determina dacă afirmațiile, obiect al prezentei sesizări, constituie un discurs de ură, Colegiul va examina: **obiectul urmărit de reclamat, contextul în care a avut loc, conținutul discursului, modul de adresare, rolul în societate al persoanei, autor al afirmațiilor.**

1. Obiectivul urmărit de reclamat

5.2.11.13. Obiectivul urmărit de reclamat este important de analizat, în acest sens fiind esențial pentru analiza discursului dacă acesta a dorit să disemineze opinii legate de o anumită comunitate. În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a reclamatului, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

5.2.11.14. Colegiul ia act de apărarea reclamatei conform căreia postările pe rețeaua de socializare reprezintă opinia sa în calitate de cetățean, ca orice persoană care are dreptul să formuleze o concluzie, care poate fi acceptată, respectată de cei din jur sau nu, dar nu poate fi cenzurată prin lege sau considerată ceva „grav”, inclusiv în ceea ce privește ideile personale legate de un angajat al statului sau de o instituție publică, într-un spațiu cum este Facebook și prin prisma căroră poate avea dreptul și să laude aceste persoane,

dar și să emită critici, fără a fi acuzată de discriminare. Astfel, reclamata apreciază că opiniile exprimate pe pagina personală de Facebook care este un spațiu public, în care fiecare cetățean poate scrie liber ceea ce gândește și își poate împărtăși trăirile, experiențele, are dreptul la păreri personale formulate în baza informațiilor și a judecății pe care le are, chiar fără să aducă suport probatoriu în susținerea acestora.

5.2.11.15. Luând act de toate aspectele menționate de partea reclamată, Colegiul director constată că, în speță, postările de pe rețeaua de socializare au presupus emiterea unor opinii personale, care nu au avut rolul de a informa publicul cu privire la anumite aspecte punctuale și nici nu s-a urmărit acest aspect, rolul postărilor respective necontribuind la nicio formă de dezbatere publică capabilă să conducă la un progres al relațiilor umane, ci dimpotrivă, la ofensarea gratuită a unei categorii profesionale, iar forma de expresimare folosită incită, promovează ura bazată pe intoleranță.

2. Contextul în care au fost făcute afirmațiile

5.2.11.16. În ceea ce privește contextul în care au fost făcute declarațiile, Colegiul director apreciază că opiniile, aprecierile reclamatului sunt extrem de clare în ceea ce privește opinia personală prin exprimarea folosită, astfel că în mod evident trebuie analizată libertatea de exprimare a reclamatului raportat la dreptul la demnitate al petentului, reprezentant al categoriei profesionale a polițiștilor.

5.2.11.17. Libertatea de exprimare reprezintă un drept fundamental, protejat de articolul 10 din Convenția europeană a drepturilor omului, însă exercitarea lui presupune totodată respectarea anumitor condiții. Este deja un adevăr dovedit istoric că „o libertate fără limite ucide libertatea” (H. de Balzac). Mai ales, într-o societate democratică, apare ca o necesitate de prim rang ocrotirea și încurajarea libertății de exprimare însă aceasta trebuie exercitată în deplin acord cu cele stipulate în articolul 10, respectând și celelalte valori ocrotite de Convenție. Printre restricțiile impuse dreptului la liberă exprimare se regăsește și aceea menită a ocroti demnitatea umană, respectul datorat reputației și drepturilor altuia. Libertatea de opinie nu poate fi disociată de libertatea de exprimare, aceasta fiind o manifestare exterioară a celei dintâi. Însă opinia ce nu este făcută cunoscută și altor persoane nu poate leza drepturile celorlalți membri ai societății, și de aceea libertatea de opinie nu cunoaște niciun fel de îngrădiri, spre deosebire de exprimarea acesteia, care se poate dovedi, în unele situații, vătămătoare în relația cu alte valori fundamentale.

3. Conținutul declarațiilor

5.2.11.18. Afirmațiile reclamatei analizate în speța de față sunt:

- 03.11.2016 – *”Interlopul, pardon șeful de IPJ care i-a spus măgăria de mai sus cu «frecatul» unui agent de la rutieră se numește ... (...) Tot l. este individul care ar fi trebuit să își dea demisia după ce toți milițienii din ... au reușit să se ridice cel mult la nivelul unor animale turbate și au ucis un urs în mijlocul orașului. (...)”*

4. Modalitatea de adresare

5.2.11.19. Afirmațiile luate în discuție au fost postate pe o rețea de socializare, fapt pentru care Colegiul director urmează a analiza caracterul public al mesajului transmis prin exprimarea opiniei personale.

5.2.11.20. Prin jurisprudența sa³, C.N.C.D. a reținut faptul că, „... pagina de Facebook constituie o pagină personală susceptibilă de a fi vizualizată de către mai mulți prieteni, iar în acest caz informația difuzată capătă un **caracter public**. Facebook nu este un spațiu privat comparabil cu o cutie poștală electronică. Cutia poștală electronică poate fi controlată din punctul de vedere al informației transmise, în schimb Facebook este o rețea socială deschisă, un spațiu de expresie publică și planetară. În cazul Facebook, oricând există o mică parte a conținutului care se face vizibilă pentru public. Deseori, persoanele nu-și cunosc exact parametrii peretelui său privat de pe Facebook, existând posibilitatea ca o persoană să transmită informații de pe contul de Facebook al unei alte persoane la care are acces.”

5.2.11.21. Colegiul director va analiza dacă postarea mesajului pe o rețea de socializare, în speță pe Facebook, constituie o faptă săvârșită în public. Astfel, în lipsa unor prevederi exprese în O.G. nr. 137/2000, respectiv legislația privind contravențiilor, pentru determinarea caracterului public al faptei, s-a procedat la utilizarea prevederilor art. 184, din Noul Cod Penal, care arată că: *”Fapta se consideră săvârșită în public atunci când a fost comisă:*

a) *într-un loc care prin natura sau destinația lui este totdeauna accesibil publicului, chiar dacă nu este prezentă nicio persoană;*

b) *în orice alt loc accesibil publicului, dacă sunt de față două sau mai multe persoane;*

c) *într-un loc neaccesibil publicului, însă cu intenția ca fapta să fie auzită sau văzută și dacă acest rezultat s-a produs față de două sau mai multe persoane;*

d) *într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepția reuniunilor care pot fi considerate că au caracter de familie, datorită naturii relațiilor dintre persoanele participante.”*

5.2.11.22. Cu privire la postările de pe facebook, C.N.C.D. s-a mai pronunțat asupra unor texte ori susțineri publicate pe rețeaua de socializare ori bloguri, apreciind faptul că aceste medii de informare sunt spațiu public fiind întrunită cerința impusă de art. 15 din O.G. nr. 137/2000 *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*

³ Hotărârea Colegiului director al C.N.C.D. nr. 60/22.02.2012

5.2.11.23. Prin sentința nr. 21/1701.2013, Curtea de Apel Târgu Mureș a menținut hotărârea C.N.C.D. nr. 60/22.02.2012, reținând legat de caracterul public al faptei, faptul că rețeaua de socializare facebook nu poate echivala, sub aspectul controlului mesajelor difuzate cu o căsuță poștală electronică. Profilul de facebook, chiar dacă este accesibil doar prietenilor, adică unui număr restrâns de persoane, tot public este, oricare dintre prieteni putând distribui informațiile postate de către titularul paginii, aspecte pe care reclamata le cunoștea.

5.2.11.24. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, **chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se "hrănește" din libertatea de exprimare**". (ibidem, pct. 66).

5. Rolul în societate al persoanei, autor al afirmațiilor

5.2.11.25. În analiza afirmațiilor din perspectiva săvârșirii unei fapte de discriminare, Colegiul ia în considerare și autorul acestora, persoana reclamată, fiind deloc de neglijat calitatea sa de ziarist. În mod evident nu se pune în discuție dreptul său, ca al oricărui cetățean la păreri personale, însă în același timp, dreptul la liberă exprimare a propriilor credințe / opinii / judecăți trebuie să se manifeste într-un limbaj care să nu aducă atingere demnității altor persoane.

5.2.11.26. Atenționarea clară în ceea ce privește manifestarea unei griji crescute față de modalitate de exprimare a propriilor opinii, chiar și într-un mod critic față de acțiuni, persoane, situații fapte, autorități etc. nu poate conduce la descurajarea cetățenilor de a emite public ideile personale, de a-și manifesta acordul sau dezacordul față de ceea ce se întâmplă în jur. Referirile reclamatei la dreptul la exprimare liberă într-o țară democratică a lumii sunt cu atât mai mult valabile dar cu respectarea în același timp a drepturilor celorlalți, în speță dreptul la demnitate.

5.2.12. Prin urmare, având în vedere modalitatea de exprimare, contextul în care a fost făcut, Colegiul apreciază că discursul reclamatei a avut un caracter care a vizat atingerea demnității petentului și chiar a unei categorii profesionale (a polițiștilor), dreptul la exprimare în spațiul public neputând aduce atingere imaginii persoanei vizate.

5.2.13. Prin urmare, Colegiul apreciază că o ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, prin limitarea libertății de exprimare, este justificată, o măsură proporțională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit.

5.2.14. În hotărârile sale, CEDO nu se bazează doar pe Convenție, se referă și la **Carta Națiunilor Unite** (paragraful 2 din *Preambul*, art. 1 alin. 3, art. 13 alin. 1, art. 55 lit. c și art. 76 lit. c), **Declarația universală a drepturilor omului** (art. 1, 2 și 7), **Convenția internațională privind drepturile civile și politice** (art. 2 alin. 1, art. 20 alin. 2, art. 26), **Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială** (art. 4 și 5), **Recomandarea nr. R (97) 20 a comitetului de miniștri către statele membre cu privire la „discursul de ură”**, **Recomandarea de politică generală nr. 7 privind legislația națională referitoare la combaterea rasismului și a discriminării rasiale**.

5.2.15. De asemenea, în luarea deciziei, Colegiul director se raportează și la art. 30 din **Constituției României** care asigură libertatea de exprimare, și prevede, în același timp, și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

5.2.16. În același sens, în ceea ce privește modalitatea de sancționare a nerespectării dreptului la demnitate, este important de reținut și **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** care atestă faptul că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: *„Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art. 1 alin. (3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”*

5.2.17. Concluzionând, Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. **Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.**

5.2.18. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept **„acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică”**. (CEDO, Lings c. Austriei.).

5.2.19. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că **“libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele**

esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „**nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.**” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

5.2.20. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice.

5.2.21. În speța de față, Colegiul apreciază că se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, întrucât partea reclamată a urmărit să-și exprime opinii personale apreciate ca negative, ceea ce a condus la lezarea demnității petentului atât prin referire directă la persoana acestuia, cât și prin utilizarea anumitor sintagme cu sens peiorativ la adresa categoriei profesionale a polițiștilor, fiind creat astfel un sentiment de inferioritate.

5.2.22. Prin modul în care sunt redactate, postările respective ating dreptul la demnitate al întregii comunități a polițiștilor, printr-un limbaj depreciativ, iar exprimările folosite la adresa polițiștilor, prin folosirea sintagmelor „*milițieni*”, pe care reclamata îi caracterizează ca „*animale turbate*” care „*au ucis un urs în ...*” creează o atmosferă ostilă, prin inducerea unui sentiment de inferioritate.

5.2.23. În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colecția de Legi și Decrete IV/1974) prin art. 19 alin. 3 stabilește că „**exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagardării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice**”.

5.2.24. Pentru considerentele de mai sus, având în vedere obiectivul urmărit de reclamat, conținutul afirmațiilor, contextul în care a avut loc, rolul deținut de partea reclamată, faptul că a fost atins dreptul la demnitate al unei întregi categorii profesionale, Colegiul director constată că în speță s-au depășit limitele libertății de exprimare, astfel că faptele prezentate în petiție reprezintă discriminare potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată.

5.2.25. În ceea ce privește sancționarea faptei, conform art. 26 din **O.G. nr. 137/2000**:

„(1) *Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*

(2) *Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești.*

5.2.26. Prin urmare, având în vedere natura afirmațiilor exprimate în mod public, prin postările pe rețeaua de socializare Facebook, modalitatea de exprimare, Colegiul director apreciază ca oportună în speța de față aplicarea sancțiunii cu avertisment, fiind mult mai relevantă aducerea la cunoștință publicului importanța emiterii opiniilor personale ale fiecărui cetățean prin folosirea unui limbaj care să nu aducă atingere drepturilor constituționale (demnității) ale celorlalți.

5.2.27. Astfel, Colegiul director dispune publicarea rezumatului prezentei hotărâri în cotidianul "Adevărul", în conformitate cu prevederile art. 26 alin. 2 din **O.G. nr. 137/2000**.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. aspectele sesizate constituie discriminare potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea reclamatului cu avertisment;
3. Obligarea de a publica în cotidianul "Adevărul" un rezumat al hotărârii, conform art. 26 alin. 2 din **O.G. nr. 137/2000**;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și cotidianului "Adevărul" (..).

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Data redactării: 10.08.2017

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: C.M.I. și M.L.